

«Bleras na son betg noua metter prioritads»

Donnas tgi èn an relaziuns cun impressaris surpeglian savens lavours administrativas aint igl affar, schibagn tg'ellas èn speraves er anc casarinas e mammas. En curs dall'Uniuon grischuna d'artisanadi e mastregn porscha ena furmazion – per la donna d'affar. La FMR ò discurreia cun Sabina Wolf tgi è responsabla pigl curs, davart donnas tgi surpeglian savens pensums ple tgi cumplagns.

SANDRA BALZER/FMR

Ellas ageschan e magnan, stattan davosnoda aint igls affars. Malgro tg'ellas n'èn savens betg digl fatg surpeglian donnas tgi èn an relaziun cun impressaris pensums administrativs da tot gener: correspondenza, comunicaziun, fatgs digl personal ni contabilitad. Pero betg angal glez, schi ellas èn a madem taimp anc casarinas e mammas resultescha en pensum da lavorar da 150%. L'Uniuon grischuna d'artisanadi e mastregn porscha specialmaing a chellas donnas ena scolaziun – professunala scu er mentala.

Metter prioritads

Igl curs per la donna da fatschenta porscha a moda simpla la basa per pudeir far las lavours administrativas ainten en'interpresa da grondezza masanga. Igl curs cozza radond en mez onn ed ò li mintgamai en mez de l'emda. All'antschatta digl curs ò li en seminari da dus deis, el duess dar la pusebladad per en ampreu barat tranter las participantas.

Pigl seminari d'introducziun da chest onn èn s'inscuntradas la fegn otgover 19 donnas digl antier Grischun a Lai aint igl hotel Schweizerhof. Sabina Wolf è responsabla per igl curs tgi exista gio siva da 25 onns. L'introducziun tematisescha tranter oter la fidanza da sasez e las atgnas fermezzas. «Bleras donnas na son betg noua metter prioritads ed on igl sentiment da stueir surpigliar tot las lavours aint igl affar. Savens na son ellas er betg scu communitgier cun lur partenari davart tgezzas tgi pertotgan igl affar», dei Sabina Wolf.

Situaziuns individualas

Ainfer la gruppa sa mossan dantant grondas differenzas scu tgi las donnas tractan las atgnas deblezzas. «Nous vagn donnas fitg reseravadas ed otras èn pi avertas e von per ageid, sch'ellas èn surdumandadas», dei Sabina

Las 19 participantas durant lur seminari d'introducziun a Lai.

FOTO MAD

Wolf. Varsaquantas donnas èn scoladas an oters camps e sa participeschan tuttegn aint igl affar digl partenari. «Nous vagn pero er donnas, tgi èn sezzas possessouras d'en affar. An general visetan las donnas igl curs cun gronda motivaziun per sa scolar e neir pi si-eiras segl camp administrativ», dei Sabina Wolf.

75% digl tigneirtgesa

Dacurt ò la sociologa Franziska Schutzbach detg ainten en'interista cun SRF, tgi donnas surpeglian radond 75% dalla lavorar an famiglia e digl tigneirtgesa, a madem taimp lavouran ellas pi e pi per gudogn. Er Sabina Wolf observa en tal svilup. «Chegl n'è pero betg angal en fenomen tar donnas tgi lavouran aint igls affars da famiglia mabagn an general», accentuescha ella. «Chellas donnas tgi visetan igl noss curs sa veian pero betg scu unfrendas mabagn fon ellas chegl da libra viglia

ed èn prontas da gidar or e discarger lur omens», dei Sabina Wolf.

«Ins n'è betg suletta»

En punct central durant igl seminari digl curs è igl barat tranter las participantas: tadlar, rachintar, dar tips e profitar dallas experienschas dallas otras participantas e saveir profitar dallas ancunaschienschas practicas digls referents. «Tranteraint dovrigl angal en pitschen input. Igl fò simplamaing bagn da vaseir, tg'ins n'è betg suletta ainten ena tala situaziun», dei Sabina Wolf. Igl curs è dumando e vign manno tras per regla ming'onn. Dantant sa dumonda Sabina Wolf, schi fiss betg da darveir igl curs per tot igls genders. «La crei tgi las ples donnas d'ozande seian scoladas pi bagn tgi anc avant 25 onns cura tg'ins ò iniziia igl curs. Ultra da chegl vaina er singulas dumondas dad omens tgi sa participessan gugent ad en tal curs», mangia Sabina Wolf.

Graziella Luzio (42) da Savognin, possessoura d'en b&b, maridada.

FOTOS MAD

Martina Brazzerol-Bossi (45) da Farrera, affar per installaziun, maridada e mamma da dus infants.

Erica Müller (48) da Martina, scrinaireia, maridada e mamma da dus infants (15 e 17).

«Mies om ò en affar da transports e da nov vainas en bed & breakfast, aint igl qual nous faschagn tot sez. Cun aveir amprandia fisioterapeuta vaia nign'idea da biro e sie-ranzas. Digl curs per la donna d'affar spetga tg'el porscha la saveida da basa. Igl pi impurtant è per me pero igl barat tranter las donnas.»

Graziella Luzio, possessura d'en b&b

«La surpegl differentas lavours da biro aint igl noss affar cun 18 luvrants. Igl curs ranfrestga las ancunaschienschas digl amprentissadi scu commerzianta e mossa, tge tg'è sa mido sur igls onns. Ultra da chegl pussibilitescha igl curs en barat cun referents ed otras donnas tgi dereivan mademamaintg dalla practica.»

Martina Brazzerol-Bossi, lavurera d'administraziun e mamma

«Siva da 20 onns managn mies om ed ia ena scrinaireia ed ena pitschna buteiva da mobiglia cun 13 collaboratours. Ia sung responsabla per l'antiera administraziun e correspondenza. Aint igl frataimp surpeglia perfign discurs cun cliaints. Ossa vaia finalmaing peda da far igl curs tg'am porscha la basa per las mias lavours aint igl affar.»

Erica Müller, scrinaireia e mamma

SURAVA

La regenza ò approvo igl project «Protecziun cunter crudada da crappa Surava» dalla vischnanca d'Alvra.

FOTO VEIADAFIER RETICA

Gleich verda per proteger Surava cunter crudada da crappa

La Regenza ò approvo igl project «Protecziun cunter crudada da crappa Surava» dalla vischnanca d'Alvra. Dalla pare-crap Crappa da Lauas sur Surva èn sa distatgeas aint igl passo plessas gedas crappa e blocs. Tenor comunicaziun dalla regenza è igl material per part rudio anfignen tar igl trasse dalla Veiadafier retica e la veia cantunala ed ò contanschia las tgesas ainten la part soura dalla vischnanca da Surava. Percheigl ègl previa d'installar dus reits cunter crudada da crappa d'ena oetezza da tschingt meters ed ena lunghezza da 110 meters. Igl project caschung costs da var 1,96 milliuns francs, da chels surpeglia igl cantun maximalmaing 1,62 milliuns francs. (cdm/fmr)

LA QUOTIDIANA

Editura: Samedia Press AG

Editor: Hanspeter Lebrument

CEO: Thomas Kundert

Editura Samedia

Via Sommerau 32, 7007 Cuira;

tel. 081 255 50 50,

mail: verlag@samedia.ch

Redacziun responsabla:

Fundaziun Medias Rumantschas (FMR);

Schefredactor FMR: David Truttmann (dat)

Substituts schefredactor FMR:

Hans Huonder (hh), Sandro Buchli (sb)

Redacziun FMR:

Augustin Beeli (abc), Andreas Cadonau (ac),

Daniela Derungs (dd), Flurin Andry (fa, correctorat),

Gabriela Desax (gd, correctorat),

Madlana Capeder (mc, correctorat),

Annatina Föll (af), Nadja Lucchinetti (nl),

Susi Rothmund (sr), Andri Netzer (an),

Sandra Balzer (sab), Martin Gabriel (mg),

Tanja Jäger (tj), Lisa Peers Dermont (lpd),

Martin Camichel (cam).

Adressas redacziunals:

FMR Fundaziun Medias Rumantschas,

Via da Masans 2, 7000 Cuira, 081 544 89 10

mail: redacziun@fmr.ch

secretariat: 081 544 89 11

www.fmr.ch

Servetsch d'abunents e da distribuiziun:

Via Sommerau 32, 7007 Cuira,

tel. 0844 226 226,

mail: abo@samedia.ch

Inserats:

Samedia Promotion,

Städtlistrasse 12, 7130 Gllion

tel. 081 920 07 17, fax 081 920 07 18,

mail: ilanz.inserate@samedia.ch

La Quotidiana cumpara tschingt giadas ad emna

Ediziun dorasada, Suidostschweiz cumplet:

66 466 exemplars (WEMF, 2021)

Derasaziun: 115 803 lecturas e lecturs

(MACH-Basic 2021-1)

La Samedia Press AG è possessura dal titel

«Fögl Ladin», «Gasetta Rumantscha», «Casa

Paterna/La Pünt» e «La Vusch da Surmeir».

Pretschs d'abunaments sut:

www.suedostschweiz.ch/aboservice

Comunicaziun da participaziun considerabla

sin fundament de art. 322 CP:

nagin

© Samedia